

Nr 16.

Av herrar **Anderson** i Knapasjö och **Mossberg**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående poststationsföreståndarnes avlöningsförmåner.

Få institutioner i vårt land hava under senare år nått en sådan utveckling och fått så många uppgifter att fylla, som våra poststationer, av vilka, snart sagt, varje socken äger åtminstone en. Ifrån att till en början blott haft en ringare befogenhet beträffande värdeposten, äro poststationerna numera verkliga små postkontor, som nästan obegränsat förmedla all värdepost och där allmänheten kan bli betjänt av att avsända och avhämta alla möjliga försändelser. Poststationerna äro på samma gång statens postsparbankskontor, där folk mycket bekvämt kan insätta och uttaga sina penningar. Sedermera hava de blivit riksförsäkringskontor och ombesörja stämpelförsäljningen. En utomordentlig betydelse för allmänheten hava de för ett par år sedan erhållit, då de fått folkpensionernas utbetalande om hand, vilken syssla givit mycket arbete, då man betänker att en poststation i en socken med ett à två tusen innevånare kan hava ända till ett tusen årliga utbetalningar till en ända upp till 150 stycken uppgående pensionärsnumerär, varvid samtliga pensionerna årligen kunna uppgå till 10,000 kr. och däröver. Men det är mycket bekvämt för de merendels gamla och orkeslösa pensionärerna att ej hava för långt att gå för att avhämta sin pension, och de kunna alltid påräkna tillmötesgående och hjälp av föreståndaren.

Med detta års ingång tillkommer åter en ny uppgift att fylla för poststationerna, den nämligen, att även vara uppbrädskontor för kronoskatten, och säkert kommer detta att föranleda ej så litet arbete.

Men oaktat våra poststationer så utvecklats och fått så många makt-påliggande och betydelsefulla åligganden till allmänhetens tjänst, så är dock poststationsföreståndarens egen ställning både med avseende på anställning, avlöning och andra förhållanden säkerligen den sämste bland alla statens funktionärer. Ännu gäller entreprenadsystemet, om det ock i senare tid ibland ej så strängt tillämpats. Ännu antages lantpoststationsföreståndare på kontrakt på uppsägning. I följd av dessa förhållanden har ock avlöningen blivit den minsta möjliga. Lantpoststationsföreståndaren får oaktat den lilla lönen avgiftsfritt släppa till postlokal samt får själv bekosta eldning, städning och belysning, och vad detta vill säga i dessa dyrtider kan var och en väl förstå.

På grund av de mångfaldiga göromålen vid poststationen måste poststationsföreståndaren innehava kunskaper som flera tjänstemän. På postkontoren delas de olika slagen av arbete upp på flera, men poststationsföreståndaren får ensam ombesörja allt och sätta sig in i allt, i de tusentals olika bestämmelser som gälla och i alla de nya förordningar som ständigt komma.

Poststationsföreståndaren har ingen semester, och vill han hava någon tid ledig, måste han själv avlöna vikarie. Ej heller får han som postkontoren tillgodoräkna sig felräkningspenningar, ehuru han måste utdela penningar i tusentals poster. Ej heller åtnjuter han någon pension i likhet med andra posttjänstemän, utan blott ett understöd efter minst 25 års tjänstgöring ifall av behov.

Vi anse, att poststationsföreståndarne, efter den utveckling stationerna fått och sedan så många nya åligganden till allmänhetens tjänst tillkommit, böra få både en fastare anställning och en avlöning efter arbetet och tidsförhållandena. Dessutom böra de likställas med postkontorens tjänstepersonal med avseende på åtnjutande av semester och på erhållande av verklig pension och ej understöd, som utgår ifall av behov.

Vid de till kungl. generalpoststyrelsen inlämnade petitionerna om förbättrade villkor för poststationsföreståndarne har ofta svarats, att poststationstjänsten i de flesta fall blott är en bisyssla och som sådan ej kan få full avlöning m. m. Då man betänker poststationernas mångahanda göromål och då dessa göromål aldrig få eftersättas utan först och främst verkställas, så kan man förstå, att någon annan syssla, om poststationsföreståndaren äger den, måste bli underordnad. Likaså har svarats, att föreståndarne ej hava någon utgift för lokal, vilket ju faller på sin egen orimlighet.

Vi utgå alltså från det faktum, att poststationsföreståndarnes avlöningsförmåner icke äro tidsenliga, utan behöva reformeras och förbättras. Grundsatzerna för denna förbättring kunna sammanfattas i följande punkter:

1:o. Att poststationsföreståndarne få fast anställning i likhet med postkontorens personal;

2:o. Att skälig lön utgår efter arbetet och att poststationerna i likhet med postkontoren indelas i flera avlöningsklasser;

3:o. Att poststationsföreståndarne tilldelas pension;

4:o. Att poststationsföreståndarne komma i åtnjutande av semester;

5:o. Att lantpoststationerna erhålla skälig ersättning för tillsläpande av lokal samt för deras uppvärmning, belysning och renhållning.

Vi få alltså föreslå, det riksdagen måtte besluta

att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t måtte gå i författning om att bereda poststationsföreståndarne bättre och efter arbetet mera lämpade avlöningsförmåner i huvudsaklig överensstämmelse med i motionen angivna grunder.

Stockholm den 21 januari 1918.

C. Edor Anderson.

Albert Mossberg.
